

Vondráček v bouřlivé debatě o Trumpovi: Střet vizí o budoucnosti Evropy a NATO

21.1.2026 - Libor Vondráček | Strana svobodných občanů

Vondráček v bouřlivé debatě o Trumpovi: Střet vizí o budoucnosti Evropy a transatlantismu.

Poslanec Libor Vondráček se stal jedním z hlavních aktérů speciálního vydání pořadu 360 věnovaného prvnímu výročí druhé vlády Donalda Trumpa. V téměř hodinové debatě se střetl s bývalým ministrem zahraničí Janem Lipavským (ODS), poslancem Karlem Dvořákem (STAN) a Kateřinou Demetrashvili. Diskuze odkryla zásadní rozpory v pohledu na amerického prezidenta, budoucnost NATO i roli Evropy v měnícím se světovém řádku.

Trump jako prezident: Inspirace nebo chaos?

Na úvodní otázku, jaký je Donald Trump jako prezident po roce ve druhém funkčním období, Vondráček odpověděl jednoznačně pozitivně. „Donald Trump se nepochybně snaží dodržovat své předvolební sliby, je to prezident, který vyhrál nejenom co do počtu volitelů, ale i co do absolutního počtu hlasů a snaží se zkrátka plnit to, co těm svým voličům slíbil,“ vysvětlil poslanec.

Vondráček vyzdvihl zejména Trumpovu práci v oblasti migrace a odmítnutí zelené ideologie, která podle něj zdražovala životy Američanům. Pozitivně hodnotil i DOGE program, který má ušetřit spoustu peněz americkým daňovým poplatníkům. „To je pro nás velká inspirace. My jako Češi v první řadě musíme si říkat, co si z toho jeho vládnutí můžeme vzít sami pro sebe, než abychom nějak mistrovali nebo kritizovali a říkali, že volba Američanů byla špatná, je to jejich demokratická volba,“ zdůraznil.

Diametrálně odlišný pohled představila Kateřina Demetrashvili, která Trumpovo prezidentství charakterizovala jediným slovem: chaos. „Nedá se to srovnávat s prvním obdobím. Určitě o té domácí se budeme mnoho bavit. Co se týče té zahraniční, tak prostě čím dál tím víc vidíme, že se pomalu z dlouhodobého spojení stává trochu hrozba, že opravdu ohrožuje suverenitu jednotlivých států,“ varovala s odkazem na Trumpovy výroky o Kanadě a Grónsku.

Jan Lipavský, který měl jako bývalý ministr zahraničí nejbližší zkušenost s mezinárodní diplomacií, označil Trumpa za velmi kontroverzního prezidenta, který neodpouští slabost. „Je to člověk, který neodpouští slabost a sám rozumí síle ať už ekonomické nebo vojenské. Určitě patří mezi prezidenty, kteří se nebojí rozhodovat,“ poznamenal. Zároveň však dodal klíčovou výhradu: „To, co je pro nás Evropany a i pro Česko, je, že to není prezident, který je transatlantický. Dokonce bych si dovolil říci, že do určité míry pohrdá Evropou.“

Karel Dvořák přirovnal hodnocení Trumpových výroků k nekonečnému rébusu. „Když hodnotíme výroky Donalda Trumpa, tak se můžeme vždycky pohybovat někde na škále toho, že buď hraje ty tzv. pět D šachy, nebo je to projev nějakého šílenství,“ poznamenal. Dvořák věří, že Trump si vytváří pozici pro vyjednávání a testuje, jak bude Evropská unie reagovat a zda bude jednotná.

Grónsko: Bezpečnostní zájem nebo imperiální ambice?

Trumpovy výroky o Grónsku a možném použití ekonomického i vojenského nátlaku k jeho získání rozdělily účastníky debaty. Moderátor citoval předstílený příspěvek na Trumpově sociální síti, kde

zaznělo: „Skutečný nepřítel není Rusko a Čína, ale NATO a OSN.“

Vondráček k tomuto kontroverznímu výroku přistoupil pragmaticky. „Já bych teď asi nedokázal úplně říct, co přesně tím myslel Donald Trump, protože on to teda předsílel. Přece jenom je známý těmi velkými prohlášeními typu, že tedy dojedná mír za 24 hodin. Přece jenom je to nějaká nadsázka,“ vysvětloval. Poslanec pak nabídl paralelu z evropského pohledu: „Kdybych se to pokusil paralelně říct v pozici nás Evropanů a řekl bych, že skutečným nepřítelem evropské prosperity není Čína, není Rusko, ale je to právě Evropská unie, která prostě tady způsobuje tu eutanázii našeho průmyslu.“

Demetrashvili ostře oponovala. „Kdyby reálně Trump například myslel vážně ruskou hrozbu a kdyby mu šlo o bezpečnostní skutečně aspekt téhle situace, tak by naopak nesnižoval počet vojáků na Grónsku a zároveň by se jinak choval,“ argumentovala. Podle ní Trump zapomíná na bezpečnostní aspekty a více ho zajímají nerostné suroviny.

Jan Lipavský připomněl strategický význam amerických základen v Evropě. „Vemme si bombardování Íránu. To se odehrálo díky tomu, že ta letadla, která teda, byť letěla ze Spojených států amerických, tak doplňovala palivo a využila zázemí evropských letišť. Celý vliv Spojených států amerických na Blízkém východě, v Afriky i vlastně vůči Rusku v Evropě vychází z amerických základen, které se nachází v Německu,“ vysvětlil. Podle něj Trump ještě nespočítal, o co by přišel bez evropských základen.

Karel Dvořák zdůraznil potřebu jasné reakce Evropy. „Potřebujeme silnou a jednotnou Evropu, která dá jasně najevo, že tou červenou linií jakékoliv debaty s naším spojencem a partnerem je územní celistvost evropských států. To je prostě čára, za kterou nemůžeme v žádném případě jít,“ prohlásil.

Slabá Evropa a ztracený spojenec?

Vondráček odmítl, že by Evropa ztratila spojence ve Spojených státech. „Nemyslím si, že jsme ztratili spojence. Myslím si, že ten, kdo je skutečně dobrý spojenec, tak je taky schopen tomu svému spojenci říct včas pravdu, která se mu špatně poslouchá,“ vysvětlil. Pravdou podle něj je, že Evropská unie je mimořádně slabá oproti své dřívější pozici.

„Evropská unie si kladla za cíl v rámci Lisabonské strategie předběhnout Spojené státy a místo toho se nám Spojené státy ekonomicky vzdalují. Skutečně nás můžou posuzovat nově více za slabé. V momentě, kdy se lídři evropských států bojí svých občanů, omezují svobodu slova, tak to také vnímají v Americe jako slabost,“ kritizoval Vondráček současný stav EU.

Lipavský však vytknul vládní koalici dvojí metr. „To seabemrškačství. Vy snížíte výdaje na obranu, to bude v tom rozpočtu, které předložíte a pak tady pláčete, že je Evropa slabá. To je přece paradoxní,“ zkritizoval. Podle něj by vláda měla místo kamarádění s Maďarskem a Slovenskem stavět konstruktivní evropské koalice proti migraci a k revizi Green Dealu, jak to dělala vláda Petra Fialy.

„Rétoricky to zní skvěle, realita ovšem jiná. Ono se to už jako postupně ukazuje. A samozřejmě, když Evropa dokáže vygenerovat vlastní sílu, tak i Spojené státy budou respektovat,“ dodal Lipavský s tím, že třetina globálního obchodu se odehrává přes Atlantik a pro Česko je Amerika desátým nejvýznamnějším exportním trhem.

Spor o obranné výdaje

Klíčovým bodem rozpravy se stal požadavek Donalda Trumpa na zvýšení výdajů členských států NATO na 5% HDP. Vondráček k tomu poznamenal, že požadavek není tak drastický, jak se může zdát. „Přece jenom ono se to možná trochu nafukuje, ale víme, že tam 1,5% je na infrastrukturu, že Španělsko to také odmítlo,“ vysvětlil.

Poslanec zároveň vyjádřil obavy, že nafukování těchto témat má posloužit eurofederalistům. „Obávám se, že všechno to nafukování těchto témat má posloužit eurofederalistům, aby začali tlačit na zavedení unijní armády, aby začali tlačit na to, že ztratíme právo veta při hlasování v Evropské unii. A toho já se skutečně děším,“ varoval.

Zdůraznil, že Česko chce přistupovat k obraně komplexně. „My máme i v programovém prohlášení zakomponováno, že chceme přistupovat k té obraně komplexně, že máme komplexní bezpečnostní strategii, že je potřeba do toho zapojit právě i obyvatele tak, aby byly připravené na jakémkoliv scénáře,“ vysvětlil.

Demetrashvili zdůraznila význam domácího zbrojního průmyslu. „Ta rostoucí nejistota v tomhle mezinárodním prostředí vede k tomu, že si konečně uvědomujeme, že opravdu budování vlastní obrany není něco zbytečného, ale je to prostě absolutní nutnost, není to žádný luxus,“ konstatovala. Připomněla, že český zbrojní průmysl je skvělý a dodává produkty i do USA.

Karel Dvořák ale oponoval vládní logice. „Vláda zastává názor a vyvrací. Říká, že není potřeba utrácet za posilování české a evropské obranyschopnosti, že to za nás vyřeší někdo jiný. A zároveň říká, že chce zvyšovat sociální dávky a utrácet peníze někde jinde. Já se přiznám, že tomu úplně nerozumím,“ vyjádřil svůj údiv.

Lipavský pak položil přímou otázku. „Buď na ty peníze dáte nebo je tam nedáte a vy je tam nedáte, protože je dáte na levnější elektřinu. Zrušíte poplatky za veřejnoprávní média, což bude další výdaj státního rozpočtu. Takže tady Svobodní a motoristé budou podporovat socialistickou politiku,“ obvinil vládní strany.

Válka na Ukrajině a cesta k míru

Téma jednání o míru na Ukrajině vyvolalo další ostrou výměnu názorů. Vondráček ocenil, že Evropa je díky Trumpovi nejbližší k uzavření míru od začátku války. „Robert Fico to zkusil v čase, kdy ta jednání Donalda Trumpa s Vladimírem Putinem nebyla v tak pokročilém stadiu, jako jsou dneska. Dneska si myslím, že naopak my bychom měli tak jak to i psala Tulsi Gabbardová, my bychom opravdu neměli bojkotovat tu snahu Donalda Trumpa,“ argumentoval.

„Nemyslím si, že by bylo jakkoliv užitečné, kdybychom tam jezdili si hrát jako na někoho, kdo může teďka pomoci vyjednání míru mezi Ukrajinou, Ruskem, Donaldem Trumpem v tuto chvíli spíš bychom opravdu měli řešit tak nakonec, jak se vyjádřila Roberta Metsola, že tedy jsme nejbližší uzavření míru od začátku války, tak bychom tomu měli držet palce,“ dodal.

Demetrashvili však Trumpovy mírové snahy hodnotila skepticky. „Samozřejmě ty mírové snahy velice oceňuji, ale vzhledem k tomu, že Trump postavil na tom, že vyřeší tu válku a že zajistí mír na celém světě jako náš mírotvorce zachránce v co nejkratší době. Na tom si postavil kampaň, na tom ji vyhrál velice značně a najednou zjišťuje tu realitu,“ konstatovala. Podle ní Trump zjišťuje, že Putin není ochoten ustoupit a vyjednávání nikam nevede.

Lipavský zdůraznil, že s Putinem je třeba hovořit pozice síly. „Ten rozumí zbraním a sankcím. Ta jeho válka netrvá tři dny, tři měsíce, tři roky, ale bude trvat teďka brzo už čtyři roky. A když ukážeme sílu vůči Rusku, tak pak se s nima skutečně bude o čem bavit,“ vysvětlil. Připomněl, že Putin anektoval území do ústavy, která mu nepatří a která kontroluje ukrajinská armáda.

„Musíme Rusku ukázat, že oni to nezvládnou, že hranice v Evropě platí, ale to nepůjde bez těch výdajů na obranu a bez nějaké rozhodné politiky. Protože to, co vidíme teďka, je spíše geopoliticky dezorientovaná vláda, která se vlastně není schopná ani vymáčknout poměrně jasné záležitosti, jako je územní suverenita Dánského království,“ zkritizoval Lipavský současnou vládu.

NATO versus evropská obrana

K otázce budoucnosti NATO se Vondráček vyjádřil pragmaticky. Zdůraznil spolupráci s nejbližšími partnery ve visegrádské čtyřce. „My musíme být silný a musíme být silní i v rámci našeho regionu s těmi nejbližšími partnery, protože nakonec vždycky je to bližší košile nežli kabát. Proto chceme spolupracovat s V4,“ vysvětlil.

Odmítl také nadšení pro paralelní obranné struktury v Bruselu. „19 balíčků sankcí. Já si tedy nejsem jistý. To, co funguje, je skutečně síla. Josef Mašín říkal, že věří v Boha a ve své pistole. Takže my musíme být silný,“ citoval legendárního protikomunistického bojovníka.

Demetrashvili vyjádřila naději v NATO, ale připustila bezprecedentnost situace. „Já pořád teda mám naději v tom, že opravdu Česká republika patří do NATO a že to dokážeme ještě zachránit. Ale je pravda, že prostě tahle situace je bezprecedentní a potřebujeme nějak vyřešit to, že prostě šli na to, jako ohrožuje členy NATO,“ konstatovala.

Karel Dvořák zdůraznil potřebu jak NATO, tak silnější Evropy. „Věřím v to, že potřebujeme silnější Evropskou unii a věřím v to, že potřebujeme budovat silnější evropský obranný průmysl, sdílet evropské zbraňové systémy tak, abychom neměli ten roztržitý systém, který máme teď. A budme prostě silnější a bez sebevědomější partneři, protože každý chce mít partnera, který je silný a neslabý,“ vysvětlil.

Lipavský se jednoznačně přihlásil k transatlantismu. „Já jsem velký transatlantista. To znamená, já budu hájit. Já věřím tomu, že demokratické země mají spolupracovat, že spolu máme obchodovat, sdílet technologie, věřit si. Ano, tedka vůči Spojeným státům jako Evropa musíme podle mého názoru zahrát trochu razantnější partii, ale stále přátelskou a spojeneckou,“ vyjádřil svůj postoj.

Rada míru: Nová naděje nebo slepá ulička?

Na závěr debaty se účastníci vyjadřovali k Trumpově návrhu Rady míru, kde by nad územím Ukrajiny dohlížely vybrané státy. Mezi první zájemce se již přihlášily Ázerbájdžán, Bělorusko a Maďarsko.

Demetrashvili byla jednoznačně proti. „Já si myslím, že taková organizace je předurčená k zániku, protože opravdu s diktátory se spolupracovat nedá. Váleční zločinci nemají co rozhodovat o území, na kterém zločiny páchají,“ odmítla celý koncept.

Karel Dvořák s ní souhlasil. „Já myslím, že paní kolegyně to vyslovila a definovala velice pregnantně. Já si myslím, že to je projekt určený k zániku a je zbytečné na něco takového utrácet peníze českých daňových poplatníků,“ konstatoval.

Vondráček byl opatrnější. Odmítl vstup za navrhovanou jednu miliardu dolarů, ale připustil, že „kdyby Donald Trump dal hodně velkou slevičku,“ bylo by lepší být u jednání alespoň jako pozorovatelská země.

Debata ukázala zásadní rozpory v pohledu českých politiků na Donalda Trumpa a budoucnost transatlantických vztahů. Zatímco Vondráček v něm vidí především inspiraci a pragmatického vyjednavče, Lipavský a jeho oponenti varují před oslabením NATO a potřebou silnější jednotné Evropy.

<https://svobodni.cz/video/vondracek-v-bourlive-debate-o-trumpovi-stret-vizi-o-budoucnosti-evropy-a-nato>